Cena numeru 2 złote

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 252 | Częstochowa, piątek 14 grudnia 1945 r. | Rok I.

Sensacyjny seans filmowy

Skazani zbrodniarze wojenni zginą w komorze gazowej

NORYMBEGA (Antena wł.) — W dniu wczorajszym na rozprawie zbrodniarzy wojennym demonstrowany był film. obrazujący rolę oskarżonych w III Rzeszy. Sprawozdawca radia brytyjskiego Karol Anders podaje, że film ten to właściwie widmo minionych dni, gdy niemcy nieustannie maszerowali i maszerowali. „Parteitagi", marsze, defilady „Hitlerjugend", ryki i hasła „heute gehört uns Deutschland und morgen die ganze Welt" (dziś należą do nas Niemcy, a jutro cały świat) to właściwie obraz epoki Hitlera. Następnie film przedstawia obraz zbombardowania Warszawy i Rotterdamu a kończy się reportażem z sali sądowej, gdzie odbywał się proces przeciwko generałom, którzy dokonali zamachu na Hitlera 20 lipca 1944 roku. Typowe dla niemców jest zachowanie się w tym procesie prokuratora hitlerowskiego, który podsądnych obrzuca stekiem obelg i wyzwisk, grozi im i obraża ich godność. Sprawozdawca radia brytyjskiego zauważa na marginesie, że często słyszy się zdanie, iż z hitlerowcami trzeba postępować według ich własnych metod, ale dodaje jednocześnie, że przekonany jest, iż trudno byłoby znaleźć w gronie sędziów, sądzących obecnie w Norymberdze, człowieka, który byłby zdolny do takiego zachowania się jak sędziowie hitlerowscy.

*

NORYMBERGA (Antena wł.) — **Agencja Reutera donosi, że oskarżeni, którzy będą uznani za winnych i zostaną skazani, mogą podzielić los swych niedawnych ofiar, ponieważ zakończą życie prawdopodobnie również w komorze gazowej. Jedynie w wypadku, gdyby wykonanie wyroku zostało powierzone władzom cywilnym, skazani zostaliby powieszeni. Ze wszystkich prawie uniwersytetów amerykańskich i angielskich nadchodzą do Trybunału prośby o zezwolenie na przeprowadzenie przez wybitnych uczonych sekcji zwłok skazanych.**

*

NORYMBERGA (Antena wł.) — W ciągu dnia wczorajszego Trybunał rozpatrywał szereg dokumentów ilustrujących stosunek niemców do rzesz przymusowo wywiezionych na roboty do Niemiec robotników cudzoziemskich.

Odczytany został rozkaz Rosenberga, nakazujący **wywiezienie z Ukrainy 50-ciu tysięcy dzieci w wieku lat 10 — 14-tu.**

Na konferencji z kierownikami niemieckiej służby pracy Sauckel oświadczył, że **na 5 milionów robotników cudzoziemskich, przywiezionych do Niemiec, zaledwie 200 tysięcy przyjechało dobrowolnie.**

W lutym 1944 r. generalny marszałek polny Milch w liście do Centralnego Urzędu Planowania stwierdził, że w przemyśle niemieckim 40% **siły roboczej stanowią robotnicy cudzoziemscy,** a w przemyśle masowym **procent ten wynosi nawet 95.**

Nader ciekawa jest instrukcja, nakazująca polepszenie bytu jeńców radzieckich, ponieważ, jak głosi instrukcja, władze sowieckie wykorzystują moment nieludzkiego traktowania jeńców radzieckich w celach propagandowych wśród wojsk Czerwonej Armii, której żołnierze pałają przez to zaciekłą nienawiścią do Niemiec.

Jak się okazało z dalszych dokumentów Sauckel utrzymywał we Francji cały sztab agentów, którzy upijali Francuzów, po czym wywozili ich do Niemiec. W roku 1944 Sauckel wysłał Rosenbergowi zlecenie przysłania z zajętych na wschodzie terenów 50 tysięcy ludzi, zdolnych do pracy, za takich zaś uważali niemcy nawet dzieci powyżej lat 10-ciu.

Ogólne zainteresowanie wzbudziły przepisy wydano w odniesieniu do robotników polskich. Przepisy te zezwalały pracodawcom na stosowanie kary cielesnej. W instrukcjach dotyczących tej sprawy czytamy, że nie ma żadnego powodu do rozczulania się losem Polaków.

Podczas gdy robotnik niemiecki otrzymywał wyżywienie o wartości 5.000 kaloryj dziennie, robotnik polski otrzymywał zaledwie 2.000 kaloryj. W obozach robotników polskich panowały nagminnie gruźlica i tyfus plamisty.

B. regent Horthy wystąpi jako świadek

Goering, Streicher, Speer i Frank gotowi są ponieść karę śmierci

NORYMBERGA (Antena wł.) — **Wybitny psycholog amerykański, któremu powierzono psychiczne zbadanie oskarżonych, w sprawozdaniu, złożonym Trybunałowi, stwierdza, że czterech oskarżonych wyraziło gotowość poniesienia kary śmierci. — Są nimi: Goering, który powiedział, że śmierć jest normalnym udziałem pokonanych; Streicher, który robi z siebie niesłusznie skrzywdzonego i męczennika; Speer, który w pewnej mierze przyznał się do pewnej odpowiedzialności za rządy krwawego reżimu oraz Hans Frank, który, jak sam oświadczył, przeszedł na katolicyzm i wyraził skruchę.**

*

W czasie popołudniowej rozprawy prokurator Dood zajmował się w swym przemówieniu przymusowym wywożeniem na roboty niewolnicze do Niemiec. Cytuje on powiedzenie Rosenberga, że niemcy są rasą panów, a robotnicy cudzoziemscy nie poto zostali przywiezieni, by rozdzielać im błogosławieństwa, ale poto tylko, by spełniona została wola Hitlera. Zadaniem ich jest pracować, pracować i jeszcze raz pracować.

Ludność cywilna w krajach podbitych nie ma prawa do otrzymywania jakiejkolwiek żywności. Pomyślmy — mówił Rosenberg — co naszym żołnierzom brakowało pod Stalingradem.

NORYMBERGA. — **Do Norymbergi został przywieziony b. regent Węgier Horthy, który wystąpi jako świadek w procesie zbrodniarzy hitlerowskich.**

Min. Modzelewski u Bevina

LONDYN (Antena wł.) — **Jak donosi BBC minister Bevin odbył ważne rozmowy z polskim wiceministrem spraw zagranicznych Zygmuntem Modzelewskim, któremu towarzyszył ambasador R. P. w Londynie dr. Henryk Strassburger. W czasie rozmów poruszana była kwestia zadłużenia Polski w stosunku do Wielkiej Brytanii oraz sprawa powrotu wojsk polskich z Anglii.**

AMERYKAŃSKIE WARSZTATY SAMOCHODOWE Z ANGLII DO POLSKI

LONDYN (Antena wł.) — W ramach akcji dostaw UNRRA dla Polski przesłanych zostanie w najbliższym czasie do portów w Gdyni i Gdańsku 13.800 samochodów ciężarowych i przyczepek.

Prócz tego 200 techników polskich zajmuje się w Anglii demontowaniem warsztatów reperacyjnych armii amerykańskiej, które w czasie wojny były w stanie dokonywać reperacji 3.000 wozów miesięcznie. Warsztaty te pracują systemem taśmowym, tak jak słynne fabryki samochodów Forda w Detroit. 1.000 specjalistów polskich zaangażowanych zostało do przeniesienia warsztatów do portów wschodniej Anglii, skąd będą one przewiezione do Polski.

JUGOSŁAWIA ŻĄDA ODSZKODOWAŃ WOJENNYCH

BELGRAD (PAP). — Radio belgradzkie donosi, że według obliczeń rządu jugosłowiańskiego, suma przypadająca Jugosławii z tytułu odszkodowań wojennych wynosi 46.900 milionów dinarów. Około 60% tej sumy stanowią zniszczenia, powstałe na skutek działań wojennych, zaś reszta jest ekwiwalentem za wywiezione do Niemiec i Włoch było, urządzenia fabryczne i t. p. Poza tym Jugosławia poniosła wielkie ofiary w walce z Niemcami i Włochami, tracąc 1.706 tysięcy osób.

Rozmowy w Moskwie głównym wydarzeniem politycznym

James Byrnes odleciał do Moskwy

WASZYNGTON (Antena wł.) — **Jak donoszą z Waszyngtonu, amerykański sekretarz stanu James Byrnes opuścił stolicę Stanów Zjednoczonych, udając się w drogę do Moskwy. Przed odjazdem oświadczył on, że wróci za dwa tygodnie. W drodze do Moskwy minister Byrnes zatrzyma się w Paryżu i Berlinie, gdzie odbędzie ważne rozmowy. Przyjazd ministra Byrnesa do Moskwy przewidywany jest na jutrzejszy wieczór.**

Prezydent Truman oświadczył dziennikarzom amerykańskim w związku z wyjazdem Byrnesa, że w marcu 1946 roku nastąpi drugie spotkanie ministrów spraw zagranicznych. Miejscem obrad będzie tym razem Waszyngton, na zasadzie porozumienia między trzema mocarstwami.

LONDYN (Antena wł.) — **Minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii Ernest Bevin oświadczył w dniu wczorajszym, że konferencja moskiewska interesuje wyłącznie państwa, które wezmą w niej udział, będą na niej w ogóle omawiane. Bevin stwierdził, że rozmowy moskiewskie przyczynią się w znacznym stopniu do rozwikłania wielu nieporozumień i do wyświetlenia sytuacji międzynarodowej.**

Przywódca opozycji Winston Churchill złożył ministrowi Bevinowi gratulacje z powodu jego decyzji udania się do Moskwy podkreślając, że porozumienie między trzema mocarstwami musi być fundamentem pokoju światowego.

Minister Bevin opuści jutro Londyn, udając się w drogę do Moskwy. Po drodze natomiast sprawy dotyczące Francji nie zatrzyma się on w Berlinie, gdzie odbędzie naradę z marszałkiem Montgomery.

—o—

CESARZ JAPOŃSKI NA LIŚCIE PRZESTĘPCÓW WOJENNYCH

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi z Tokio, że japońska partia komunistyczna zamieściła na liście przestępców wojennych cesarza japońskiego Hirohito oraz jego żonę, cesarzową Nagako.

Sprawa odszkodowań niemieckich

NEW-YORK (Antena wł.) — Departament Stanu USA ogłosił oficjalne oświadczenie w sprawie reparacyj niemieckich w amerykańskiej strefie okupacyjnej.

W myśl tego oświadczenia ściąganie odszkodowań od Niemiec podzielone będzie na trzy fazy.

1) faza obejmie okres do końca obecnej zimy i w tym czasie położone będą podstawy pod nową gospodarkę Niemiec. Ustanowiony będzie zarząd niemiecki pod kierownictwem amerykańskim, który zajmie się sprawami finansowymi, komunikacyjnymi, handlu zagranicznego i przemysłu. Zarząd ten będzie miał na celu niedopuszczenie do klęski głodu oraz wzmożenie eksportu węgla z Niemiec do państw sojuszniczych.

2) faza rozpocznie się na wiosnę przyszłego roku i potrwa do lutego 1948 r., w tym bowiem czasie ma być zakończone ściąganie od niemców odszkodowań w naturze.

3) faza zainicjuje okres, w którym niemcy będą mogli używać swych dóbr gospodarczych, celem podniesienia standartu życiowego, reparacje jednak nie będą zmiejszone, aby poziom życia niemców nie był wyższy od poziomu innych narodów europejskich.

Ogólnie odbudowa gospodarcza Niemiec podlegać będzie ograniczeniom.

Gen. Eisenhower w Białym Domu

NOWY JORK (Antena wł.) — Generał Eisenhower złożył w dniu wczorajszym w Białym Domu oficjalną wizytę w charakterze szefa sztabu armii Stanów Zjednoczonych.

Rząd holenderski złożył wczoraj w Waszyngtonie dokument ratyfikacyjny Karty Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Prezydent Truman prześle w najbliższym czasie Kongresowi oświadczenie w sprawie centralizowania amerykańskich sił zbrojnych.

Sekretarz stanu dla spraw zagranicznych USA James Byrnes oświadczył na konferencji prasowej, iż w czasie obrad w Moskwie zaproponuje zwołanie w najbliższym czasie faktycznej konferencji pokojowej.

Generał Mac Arthur polecił aresztowanie dalszych 4-ch japońskich przestępców wojennych, w których liczbie znajduje się również rektor uniwersytetu w Tokio.

LISTA RZĄDU AUSTRIACKIEGO PRZEDŁOŻONA GEN. BETOIRE

WIEDEŃ (Antena wł.) — Desygnowany kanclerz austriacki Leopold Figl przedłożył francuskiemu generałowi Betoire listę nowych ministrów austriackich, celem zaaprobowania jej przez Sojuszniczą Komisję Kontroli.

ARESZTOWANIE ŻONY STREICHERA

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi, że żona słynnego prześladowcy żydów Streichera, została aresztowana i umieszczona w więzieniu w Fürth w Bawarii.

ZEBRANIE STOW. PRZYJAŹNI POLSKO-FRANCUSKIEJ

PARYŻ (PAP). — W Paryżu odbyło się doroczne walne zebranie Stowarzyszenia „Amitie Franco-Polonaise" pod przewodnictwem Fryderyka Joliot Curie. Zebranie dokonało wyboru nowego zarządu i wysłało depesze do Zgromadzenia Konstytucyjnego, do generała de Gaulle'a i do prezydenta Bieruta. W skład nowego zarządu weszli: M. Bibrowski, szef gabinetu łączności kulturalnej w ministerstwie spraw zagranicznych — M. Fouquin, dr. Wanda Causse, prof. Chardonet, prof. Coornaert, Piotr Durwin, prof. Roger Gal, Fryderyk Joliot Curie, prezes Alfons Juge, dyr. Claude Morgan, Michał Pawelec, prof. Michał Polanowski, radca Tomasz Piętka, prof. Maurycy Thiedet, prof. Piotr George.

EAM NIE POPIERA RZĄDU SOFOULISA

ATENY. — Agencja Reutera donosi, że Centralny Komitet EAM postanowił cofnąć poparcie rządowi Sofoulisa, wychodząc z założenia, że nie opiera on swojej działalności na platformie demokratycznej. EAM żąda wprowadzenia faktycznej amnestii, gdyż zwolnienie pewnej liczby osób z więzienia nie ma charakteru powszechnego. Nawet w łonie samego rządu Sofoulisa toczyła się dyskusja na temat przeprowadzenia amnestii.

Sprawa przestępczych organizacyj niemieckich

Proces norymberski a polityka międzynarodowa

NORYMBERGA, (PAP). — W norymberskich kołach dziennikarskich zwraca się uwagę na wpływ, jaki proces norymberski wywrzeć musi na bieg polityki międzynarodowej. W toku przewodu ustalony zostanie problem odpowiedzialności narodu niemieckiego za popełnione zbrodnie. Skoro Trybunał uzna oskarżone organizacje za przestępcze, wówczas wszyscy członkowie SS, SA, kierownictwo NSDAP, gestapo, sztab generalny zostaną uznani jako przestępcy i będą odpowiednio ukarani. Kara ta winna spotkać kilka milionów osób. Nie będzie to odpowiedzialność zbiorowa. Odpowiedzialność zbiorowa, stosowana przez niemców była przestępstwem, gdyż obejmowała ludzi niewinnych, którzy przypadkowo znajdowali się w kręgu zabronionego czynu. Proces norymberski natomiast opiera się na konkretnych stanach faktycznych wynikających z dwu przesłanek. Pierwsza przesłanka dotyczy przestępczej działalności organizacji wymienionych w akcie oskarżenia, druga zaś wynika z faktu, że do organizacji tych wstępowano dobrowolnie.

Wyrok Trybunału w sprawie tych organizacji będzie miał doniosłe znaczenie dla Niemiec. Przypominaliśmy już niejednokrotnie o dokumentach, które ujawniają decydujący wpływ niemieckich karteli i trustów na sukcesy hitlerowców w Niemczech oraz na wywołanie wojny. Brytyjskie władze okupacyjne pod wpływem tych rewelacji przedsięwzięły akcje aresztowania wybitnych przemysłowców niemieckich. Wśród aresztowanych znajdują się: Schwede, Siederleben, Hennecke, von Buelov i inni. W oficjalnym komunikacie angielskim podkreśla się, że aresztowani finansowali ruch hitlerowski przed rokiem 1933, a następnie dążąc do zwiększenia zysku, wywołali wraz z Hitlerem wojnę światową.

Zeznania pierwszego świadka, generała Erwina Lahausena odsłaniają kulisy niemieckiej intrygi. Lahausen, zastępca szefa wywiadu niemieckiego, jest typem chytrego i wyrafinowanego agenta, który obecnie usiłuje przedstawić siebie w roli przeciwnika hitleryzmu. Zeznania jego rzucają wiele światła na tajne posiedzenia oficjalnych przedstawicieli rządu i armii niemieckiej. Świadek, generał Lahausen w odpowiedzi obrońcy Keitla twierdził, że Keitel na zebraniach generałów wzywał ich, ażeby przy prowadzeniu wojny kierowali się zasadami narodowo-socjalistycznymi, a nie wojskowymi. Między obrońcą a świadkiem dochodziło często do starć słownych, w toku których wytrawny szef wywiadu niemieckiego, który obecnie występuje jako przeciwnik metod narodowo-socjalistycznych, nie dawał się wyprowadzić z równowagi i podtrzymywał swe zeznania obciążające Keitla. W odpowiedzi na oświadczenie obrońcy, że dowództwo naczelne armii niemieckiej dobrze traktowało wybitne osobistości zagraniczne, internowane w Niemczech, świadek podaje, że w ciągu 24 godzin umieszczano ich w obozach koncentracyjnych. W sposób cyniczny omawiano także środki tępienia jeńców i Żydów. Z zeznań Lahausena wynika, że rząd niemiecki składał się z bandy zbrodniarzy, dla których nie istniały żadne prawa, ani zasady moralności. Szef naczelnego dowództwa osobiście kierował akcjami zbrodniczymi, a Ribbentrop, który był kiedyś przyjmowany w salonach angielskich, okazał się cynicznym łotrem. Ribbentrop popierał wszelkie akcje zbrodnicze, a na terenie międzynarodowym zobowiązywał się bronić Niemiec przed „greuel-propagandą".

Lahausen wzięty w krzyżowy ogień pytań oskarżycieli i obrońców, obstawał przy swoich zeznaniach. Szczególne zdziwienie i niesmak wywołało pytanie jednego z obrońców w następującym brzmieniu: „Dlaczego świadek nie zrobił doniesienia do policji o zbrodniczych zamiarach, o których miał wiadomość. Przecież wiadomo, że prawo niemieckie karze za wszelkie usiłowanie popełniania zbrodni". Lahausen odpowiedział, że musiałby wnieść setki tysięcy doniesień, a w pierwszym rzędzie na Hitlera. Tego rodzaju pytania obrońców, które się często powtarzają podczas przewodu, zmierzają do rehabilitacji narodu niemieckiego. Dla osiągnięcia tego celu współpracują ze sobą wszyscy niemcy, znajdujący się na sali rozpraw, a więc oskarżeni, obrońcy i świadkowie niemieccy. Lahausen np. niby mimochodem, wspomniał o demonstracjach studentów monachijskich przeciwko hitleryzmowi, obrońcy zaś przy każdej okazji podchwytują tego rodzaju słowa i akceptują je. Przy omawianiu przebiegu rozprawy nie wolno omijać tej, tak skrzętnie i zgrabnie robionej propagandy na sali sądowej. Pragnąc uzyskać większą możliwość prowadzenia propagandy, zwrócili się obrońcy z solidarnym wnioskiem o zezwolenie oskarżonym na stawianie pytań świadkom. Wniosek ten został jednak odrzucony, na podstawie przepisów procedury Trybunału.

WSTRZYMANIE EGZEKUCJI GENERAŁA YAMASHITO

WASZYNGTON, (PAP). — Minister wojny USA, Patterson, wstrzymał wykonanie wyroku śmierci wydanego na japońskiego generała Yamashito, dopóki Sąd Najwyższy USA, gdzie Yamashito wniósł prośbę o ułaskawienie, nie poweźmie decyzji w tej sprawie.

PROCES PRZESTĘPCÓW WOJENNYCH W JAPONII

MOSKWA, (PAP). — Agencja Tass donosi, że w Yokohamie w dniu 17 grudnia b. r. rozpocznie się proces japońskich przestępców wojennych. Przed sądem stanie 300 Japończyków oskarżonych o znęcanie się nad jeńcami wojennymi.

SĘDZIOWIE PRZECIWKO UŁASKAWIENIU ZDRAJCÓW FRANCUSKICH

PARYŻ, (PAP). — Sędziowie przysięgli w mieście Milhuzie zwrócili się do Ministerstwa Sprawiedliwości z protestem przeciwko ułaskawieniu szeregu zdrajców francuskich skazanych uprzednio na karę śmierci.

Rewelacje prasy amerykańskiej o generale Franco

NOWY JORK (PAP). — Czasopismo amerykańskie „Colliers Magazine" opublikowało serię dokumentów wykazujących, że faszystowski rząd gen. Franco miał zamiar przystąpić do wojny po stronie Niemiec i Włoch przeciwko narodom zejdnoczonym. Dokumenty te zostały znalezione przez wojska amerykańskie w archiwach państw osi i w chwili obecnej znajdują się one w dyspozycji ministerstwa wojny USA. Z dokumentów wynika, że już 10 sierpnia 1940 roku ambasador niemiecki w Madrycie poinformował Berlin, iż rząd hiszpański był przygotowany do rezygnacji z neutralności i do wzięcia udziału w wojnie po stronie Niemiec i Włoch. Jako warunek przystąpienia Hiszpanii do wojny, rząd generała Franco zażądał zdobyczy terytorialnych kosztem Francji i Wielkiej Brytanii. 15 sierpnia 1940 r. Franco wysłał list do Mussoliniego, w którym twierdzi, iż celem jego od chwili wybuchu wojny było przygotowanie Hiszpanii do wzięcia w niej udziału. W kilka dni później przedstawiciel Franco, gen. Vigon, przekazał ambasadorowi niemieckiemu von Storerowi następujące słowa gen. Franco: „Hiszpania połowicznie już bierze udział w wojnie. Byłoby lepiej, gdyby wzięła w niej udział całkowicie". 10 grudnia tegoż roku hiszpański minister spraw zagranicznych, Serrano Suner, przybył do Berlina celem omówienia warunków przystąpienia Hiszpanii do wojny.

Serrano Suner opierał się na instrukcjach od gen. Franco, który 22 września 1940 r. zapewnił Hitlera, że Niemcy mogą liczyć na Hiszpanię i odrzucił jedynie propozycję utworzenia baz niemieckich w Maroku, na czym bardzo zależało hitlerowskim Niemcom.

„Wydaliśmy już rozkazy częściowej mobilizacji — pisał gen. Franco do Hitlera. — Chciałbym, drogi führerze, podziękować panu raz jeszcze za okazaną mi solidarność. Zapewniam o mojej osobistej sympatii dla pana oraz dla sprawy, o którą pan walczy. Mam nadzieję, iż dla dobra tej sprawy będziemy mogli odnowić dawne węzły przyjaźni między naszymi wojskami". Ambasador niemiecki von Storer wysłał 11 listopada 1940 r. depeszę do Berlina, donosząc o zawarciu hiszpańsko-niemieckiego porozumienia w sprawie udziału Hiszpanii w wojnie. Niepowodzenia Włoch w Grecji zmieniły decyzję rządu hiszpańskiego.

REWIZJA UKŁADU W MONTREUX

LONDYN (PAP). — Agencja Reutera donosi z Ankary, że premier turecki Saraceglu oświadczył na konferencji prasowej, że Turcja gotowa jest przyjąć jako podstawę do dyskusji amerykański plan rewizji układu w Montreux. Projekt Stanów Zjednoczonych przewiduje: 1) wolny przejazd przez cieśniny dla statków handlowych wszystkich narodowości, 2) wolny przejazd dla okrętów wojennych narodów, których kraje przylegają do Morza Cazrnego, 3) inne okręty wojenne nie mają prawa korzystania z wolnego przejazdu przez cieśniny, z wyjątkiem okrętów o uzgodnionym tonażu, płynących za zgodą państw czarnomorskich lub na zlecenie Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Prezes Partii Pracy o energii atomowej

LONDYN, (PAP). — Przewodniczący Partii Pracy, Harold Lasky oświadczył podczas bankietu w Londynie, że nie ma państwa na świecie, ani przedsiębiorstwa dochodowego, któremu można by powierzyć pieczę nad energią atomową. „Czy nie jest rzeczą straszliwą — powiedział Lasky — że ludzkość żyje w obawie przed skutkami wynalazku, który powinien całemu światu zapewnić dobrobyt i szczęście? Myślimy o energii atomowej, jako o broni śmiercionośnej, rządy starają się zdobyć tajemnicę, aby przygotować się do napaści, lecz tylko rządy, a nie narody. Narody nie pragną wojny. Brytyjczycy z pewnością nie wyobrażali sobie, że przelewają krew po to, aby Jawajczycy zostali z powrotem oddani pod władzę Holandii. Wszystkiemu jest winien system gospodarczy, w którym żyjemy, i dzięki któremu garstka ludzi żyje z pracy swoich bliźnich. Ostatecznym wynikiem tego wyzysku zawsze będzie wojna".

BEZROBOCIE W ANGLII

LONDYN, (PAP). — Agencja Reutera donosi, że w ostatnich 3-ch miesiącach liczba bezrobotnych w Anglii podwoiła się. Ilość osób bez pracy na 15 czerwca r. b. wynosiła 102 468, a na 15 października wzrosła do 232.537 zarejestrowanych bezrobotnych.

ARESZTOWANIA W TOKIO

WASZYNGTON, (PAP). — Prasa amerykańska donosi, że generał Mac Arthur zarządził aresztowanie dalszych 60-ciu Japończyków oskarżonych o przestępstwa i okrucieństwa wojenne.

W kilku wierszach

Londyn. Agencja „United Press" donosi, że UNRRA ma zamiar zatrudnić 3,250,000 osób wywiezionych do Niemiec, oczekujących na repatriację.

Rzym. Były senator i b. szef sztabu włoskiej milicji faszystowskiej, Francesco Sacco, stanął przed sądem oskarżony o branie udziału w organizacji faszystowskiego pochodu na Rzym w roku 1922.

Waszyngton. Prezydent Truman wyznaczył Artura Schoenfelda, szefa amerykańskiej misji politycznej w Budapeszcie, na stanowisko posła amerykańskiego na Węgrzech.

Nowy Jork. Prasa amerykańska donosi, że załogi statków amerykańskich, znajdujących się w porcie Colombo na Cejlonie, zaprotestowały przeciwko używaniu tych statków do przewozu francuskich wojsk z Marsylii do Indochin francuskich.

Londyn. Agencja Reutera donosi, że wkrótce odbędzie się w Kalkucie spotkanie między wicekrólem Indii, lordem Wawell a Mahatma Ghandim.

Warszawa. Stowarzyszenie Wolnomyślicieli Polskich i Polski Związek Myśli Wolnej wznawiają swoją działalność.

Londyn. Ataki bombowe V 1 i V 2 spowodowały w roku 1944 i w roku 1945 szkody w wysokości 24 milionów funtów szterlingów.

Londyn. Agencja Reutera donosi, że Japonia płaci przeszło 2,300 tysięcy dolarów dziennie na koszty utrzymania amerykańskich wojsk okupacyjnych.

Waszyngton. Eksperymentalny bombowiec „Douglas X B — 42" ustalił nowy rekord transkontynentalny w locie nad Stanami Zjednoczonymi. Przebył on odległość 2,295 mil w ciągu 5 godzin, 17 minut i 34 sekund, robiąc przeciętnie 432 mile na godzinę.

Na arenie międzynarodowej

Aktualności światowe

W sobotę rano wszystkie rozgłośnie światowe podały wiadomość, na którą spragniona zgody i pokoju ludzkość czekała od dnia rozbicia konferencji pięciu ministrów w Londynie. Chodziło mianowicie o powtórzenie piątkowego komunikatu, opublikowanego jednocześnie w Moskwie, Londynie i Waszyngtonie. Okazało się bowiem, że w Jałcie postanowione było, iż w periodycznych 3-miesięcznych odstępach czasu Ministrowie spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii, Związku Radzieckiego i Stanów Zjednoczonych odbywać będą narady, które mają doprowadzić do całkowitego oczyszczenia atmosfery międzynarodowej przed ostatecznym podpisaniem traktatów pokojowych.

Wiemy jak przygnębiająco oddziałała na wszystkie Narody Zjednoczone wiadomość, że konferencja londyńska utknęła w ślepym zaułku. Tym radośniej więc przyjęto nieoczekiwaną zupełnie zapowiedź spotkania Byrnesa, Bevina i Mołotowa, które ma odbyć się już w okresie świąt Bożego Narodzenia.

Cała prasa światowa wita fakt ten z wielkim uznaniem, a naczelny dziennik angielski „Times" próbuje nawet snuć domysły na temat ewentualnego porządku dziennego obrad moskiewskich. Nasuwa się przy tym wszystkim jedno „ale".

Francja

Dlaczego Francję pozostawiono na uboczu? Niewątpliwie omawiana będzie sprawa okupacji i centralnego zarządu w Niemczech, do stołu obrad winna być przeto bezwzględnie zaproszona i Francja, która obok Rosji i innych państw kontynentu europejskiego, zaznała „dobrodziejstw" pobytu niemców na własnym terytorium. W Moskwie obrady toczyć się będą bez jej udziału, istnieje jednak zapowiedź zwołania na styczeń drugiej konferencji, w której już i Francja będzie mogła jak równi z równymi wypowiedzieć swe zdanie.

Byrnes, Bevin i Mołotow niewątpliwie zastanawiać się będą nad drugim, nader aktualnym problemem, którym jest

Persja

Podawane ostatnio przez niektóre zagraniczne radiostacje wiadomości o rewolucji w Azerbejdżanie mogły wywołać różne komentarze. Dla orientacji warto wyjaśnić, że Azerbejdżan jest właściwie podzielony na dwie części. Jedna znajduje się w północnej Persji, a druga stanowi część sowieckiej republiki Zakaukaskiej. I oto w perskim Azerbejdżanie od szeregu dni trwają niepokoje, o podsycanie których pomawia się Związek Radziecki.

Jak tego rodzaju posądzenia przyjmować trzeba, świadczy fakt, że nawet pismo angielskie „News Statesman and Nation" komentując wypadki perskie pisze, że „do informacji o powstaniu w Azerbejdżanie, podtrzymywanym jakoby przez władze rosyjskie, należy odnosić się z dużą ostrożnością. Związek Radziecki, który podpisał w 1942 roku układ irański, przestrzega jego postanowień z całą skrupulatnością. I chociaż w Irańskim Azerbejdżanie rozwija się ludowy ruch demokratyczny, który jest wyrazem niezadowolenia z rządów perskiej oligarchii prawicowej, to jednak Rosja mająca w swych granicach braci tych samych Kurdów i Armeńczyków, którzy zamieszkują Azerbejdżan perski, nie miesza się do bezsprzecznie wewnętrznych spraw Persji, aczkolwiek nastroje niezadowolenia ogarniają coraz szersze kręgi społeczeństwa perskiego, szczególnie mniejszości, które żądają autonomii.

Persja była zawsze w układach anglo-rosyjskich (jeszcze przed rokiem 1914) traktowana jako bufor, możliwe więc, że i nadal tym buforem pozostanie, mimo, że północna część Persji traktowana była jako sfera wpływów rosyjskich, a południowa jako sfera wpływów angielskich. Na integralność Persji jednak Rosja żadnych zakusów nie przejawiała i nawet nie ma zamiaru mieszać się ani do wewnętrznych spraw irańskich ani do polityki Iranu. Nota zaś wręczona przez irańskie min. spraw zagranicznych ambasadorowi radzieckiemu w Teheranie na temat ostatnich wydarzeń zawiera kilka ogólników, nie popartych żadnymi dowodami. Ambasada radziecka jednak przesłała odpowiedź, która w najmniejszych nawet szczegółach obala rzekome argumenty perskie.

Innym wydarzeniem, które czekało od szeregu dni swego rozstrzygnięcia była sprawa

Włoch

Dziś wiemy już, że premierowi de Gasperi przywódcy katolików udało się utworzyć nowy rząd, w którym socjalista Nenni będzie wicepremierem, a komunista Togliatti ministrem sprawiedliwości. Zanim jednak doszło do sformowania gabinetu kryzys trwał kilkanaście dni.

Jak wszędzie, tak i tutaj sedno sprawy poznać można dopiero wtedy, gdy zna się kulisy zagadnienia. Kryzys został wywołany, jak wiadomo, przez liberałów, za którymi stali finansiści amerykańscy z „American Bank". Żądali oni stworzenia we Włoszech „silnego rządu", w skład którego weszliby prawicowcy Orlando i Nitti, którzy paraliżowaliby postępową politykę rządu, a Orlando i Nitti, nastawieni bezwątpienia monarchistycznie, cieszą się sympatią wielkiego kapitału włoskiego i międzynarodowego.

Liberałowie jednak sprawę przegrali, bo nie są oni partią jednolitą, lecz obok elementów monarchistycznych skupiają i część żywiołów republikańskich. I te właśnie żywioły republikańskie wypowiedziały się oficjalnie przeciw władzom partyjnym, opowiadając się natomiast za utrzymaniem wspólnoty działania sześciu stronnictw, skupionych w Komitecie Wyzwolenia Narodowego.

W rezultacie samej koalicja rządowa sześciu stronnictw (socjaliści, komuniści, chrześcijańska demokracja, liberałowie, „demokracja pracy", „partia czynu") utrzymała się, de Gasperi utworzył rząd, a wszelkie zakusy reakcji włoskiej i jej popleczników w sferach kapitału światowego rozbiły się o wolę narodu włoskiego, zmierzającą do utrzymania zgody w tym skołatanym państwie.

p. k.

KRONIKA

Dokumenty polskiej martyrologii
Apel do społeczeństwa

Wydział Muzeów i Pomników Martyrologii Polskiej, dążąc do tego, aby żadne miejsce męczeństwa polskiego nie poszło w niepamięć, inwentaryzuje miejsca egzekucyj publicznych oraz masowych morderstw w Warszawie. Ze względu na to, że ślady zbrodni niemieckich szybko się zacierają, Wydział Muzeów i Pomników Martyrologii Polskiej zwraca się do społeczeństwa z gorącą prośbą o nadsyłanie raportów, wskazujących miejsca kaźni, datę, ilość ofiar i możliwie dokładny opis wydarzenia. Udział społeczeństwa w pracy inwentaryzacyjnej Wydziału Muzeów i Pomników Martyrologii Polskiej przyczyni się do stworzenia dokumentu historycznego, który będzie świadczył o polskim męczeństwie.

Pierwszy Zjazd Dziennikarzy R. P.

(sz) W dniach 14. 15 i 16 grudnia odbędzie się Pierwszy Powojenny Ogólnopolski Zjazd Dziennikarzy R. P.

Zjazd ma dokonać przeglądu dotychczasowych osiągnięć prasy polskiej i jej wpływu na kształtowanie się nowej rzeczywistości demokratycznej oraz wyprowadzić wnioski na przyszłość. Zjazd zajmie się ponadto uchwaleniem statutu Związku Zawodowego Dziennikarzy R. P. i omówieniem spraw zawodowych — pracowniczych i technicznych.

Obrady toczyć się będą w pierwszym i drugim dniu w Warszawie, a trzeciego dnia w Gdańsku.

Delegatami Związku Zawodowego Dziennikarzy R. P. województwa kieleckiego są red. red.: ks. dr. Antoni Marchewka, Piotr Kraak, Tadeusz Kwaśniewski, Juliusz Zagórski.

Egzaminy na kursach oświatowych

Inspektorat Szkolny w Częstochowie zawiadamia, że ogłoszone poprzednio egzaminy uczniów kursów oświatowych i eksternów z zakresu kl. VI i VII szkoły powszechnej przed Państwową Komisją Egzaminacyjną, odbędą się w dniach 14 b. m. (piśmienny) i 15 b. m. (ustny) w gmachu Szkoły Powszechnej Nr. 12, przy ul. Narutowicza Nr. 19/23 w Częstochowie. Początek egzaminów o godz. 9-ej rano.

Kandydaci winni przynieść ze sobą przybory do pisania.

Kurs dla bibliotekarzy oświatowych

Biblioteka Publiczna m. st. Warszawy organizuje półroczny bezpłatny kurs dla bibliotekarzy bibliotek oświatowych. Kurs będzie trwał od stycznia do czerwca 1946 r. Wykłady i ćwiczenia, których liczba ogólna wyniesie około 230 godzin, będą się odbywały w godzinach od 16-ej do 18-ej. — Praktyki obejmą okres 6-tygodniowy po cztery godziny dziennie (w różnych porach dnia). Przy końcu kursu odbędzie się egzamin, po czym wydane zostaną świadectwa.

Zgłoszenia kierować należy do Biblioteki Publicznej, Koszykowa 26, do dnia 22 grudnia 1945 r., Referat Bibliologiczny, w poniedziałki i czwartki.

Uwaga, obeznani z robotami górniczymi

Zdemobilizowani żołnierze obeznani z robotami górniczymi mogą być zatrudnieni w Zjednoczonych Kopalniach Rudy Żelaznej w Starachowicach, dokąd mogą zgłaszać się bezpośrednio z dowodami demobilizacji.

Zniżka cen cukru

Jak się dowiadujemy, sklepy Spółdzielni „Jedność“ wprowadziły sprzedaż cukru z wolnego obrotu po zł. 155 za 1 kg. przy maksymalnym dopuszczalnym nabyciu przez odbiorcę jednorazowo 5 kg. cukru.

85 milj. pudełek zapałek po 1 zł.

Od 1 grudnia b. r. „Społem“, Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P. objął wyłączną sprzedaż zapałek produkowanych przez Polski Monopol Zapałczany.

Do dnia 15 grudnia będzie rozprowadzone na terenie Polski 50 milionów pudełek zapałek, a do 1 stycznia 1946 r. — dalsze 35 milionów pudełek zapałek.

Zapałki sprzedawane są w cenie 1 zł za pudełko przez spółdzielnie oraz sklepy rozdzielcze na terenie całego państwa.

Warszawa otrzymała przydział 4 milionów pudełek zapałek, które zostaną rozprowadzone przez 400 sklepów spółdzielczych i rozdzielczych.

Uwaga Dzielnica PPS. Raków

W dniu 14 grudnia, w piątek, o godzinie 4.30 po poł. odbędzie się „Żywa Gazetka“ w lokalu „Świetlicy“ przy ul. Limanowskiego 49, w Rakowie dla członków i sympatyków P.P.S. O.M. TUR. i R.K.S. Raków

„Żywa Gazetka“

Komitet Miejski P.P.S. w Częstochowie, podaje do wiadomości, że w sobotę, dnia 15 grudnia, o godz. 17-ej wiecz. w lokalu przy ul. Kopernika 6, I-sze piętro (Sala Konferencyjna) odbędzie się „Żywa Gazetka‘ z udziałem I-go Sekretarza Woj. Kom. P.P.S. Tow. Skowrońskiego, oraz Tow. Ćwieka z Radomia, na którą zapraszamy Aktyw Partyjny. Członków Partii, Komitety Dzielnicowe, Rady Zakładowe. O.M. TUR. Stow. b. Więźniów Polit. i R.K.S. „Skra“.

Towarzysze stawcie się licznie. Obecność obowiązkowa.

Zjazd dyrektorów szkół średnich Kuratorium Okręgu Szkolnego Kieleckiego w Częstochowie

(p) W sali III Gimnazjum Państwowego im. J. Słowackiego w Częstochowie odbył się w dniach 9, 10 i 11 grudnia b. r. zjazd dyrektorów szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych kształcenia nauczycieli Kuratorium Okręgu Szkolnego Kieleckiego.

W zjeździe wzięli udział: z ramienia Ministerstwa Oświaty dr. Zbierski, Kurator Okręgu Szkolnego Kieleckiego Steczeń, wicekurator Wojciechowski oraz naczelnicy wydziałów Kuratorium Kieleckiego. Poza tym na zjazd przybyło 70 dyrektorów z całego okręgu kieleckiego. Głównym celem zjazdu było opracowanie sposobu podniesienia poziomu szkolnictwa w związku z wprowadzeniem w życie nowych programów szkolnych.

Zjazd poświęcił szczególnie dużo uwagi nauce w I klasie gimnazjalnej i w I klasie liceum pedagogicznego. Obecni na zjeździe dyrektorzy wygłosili cały szereg referatów na aktualne tematy pedagogiczne.

W czasie pobytu w Częstochowie dyrektorzy byli obecni na sztuce Rydla „Zaczarowane Koło“ w Teatrze Miejskim oraz na koncercie symfonicznym, urządzonym przez Miejską Orkiestrę Symfoniczną specjalnie dla uczczenia zjazdu.

Św. Mikołaj w „Warcie“

Gwarem i śmiechem rozbrzmiewała w dn. 8 grudnia r. b. świetlica przy fabryce „Warta“. Po raz pierwszy od 6-ciu lat zebrały się dzieci robotników w dniu „święta dzieci“. Upragniony św. Mikołaj obdarzył je wszystkie podarunkami. Usłyszały przy tym wiele pięknych deklamacyj. Wspólny podwieczorek, a potem zabawa przy dźwiękach orkiestry fabrycznej zakończyły tę miłą imprezę.

Nocne dyżury aptek

W tygodniu od dnia 10 do 16 grudnia włącznie dyżurują następujące apteki w Częstochowie:

„Śląska“, ul. Marsz. Żymierskiego nr. 4;
„Staromiejska“, Stary Rynek nr. 30;
K. Lembke, Raków, Limanowskiego.

Do ludności pow. częstochowskiego

W przededniu świąt Bożego Narodzenia, każdy z nas myśli o podarunkach dla krewnych i przyjaciół.

Pomyślmy i o tych, którzy swoją krwią i trudem żołnierskim wywalczyli i złożyli nam w dani największy dar, jakim jest Niepodległość Ojczyzny.

Wielu żołnierzy naszych i radzieckich zostało osamotnionych wskutek utraty swych rodzin w czasie działań wojennych. Nie pomińmy ich i złóżmy im bodaj skromny podarek, jak nakazuje nam staropolska tradycja. Pamiętajmy o jednym, a mianowicie: żołnierz polski wespół z żołnierzem radzieckim w ubiegłym okresie przed i poświątecznym 1944/45 r. wywalczył i oddał nam to, co uznajemy za najdroższe i najdoskonalsze.

Zwracamy się z apelem do całego społeczeństwa w powiecie częstochowskim.

Okażmy szczerość serca, szerząc radość i zadowolenie wśród tych, którzy stoją na straży dobra Ojczyzny i mienia wszystkich obywateli. Niech każdy uczyni zadość pięknej tradycji stosownie do swych możliwości, a szczególnie ci, którzy mają to szczęście, że są w obecnych ciężkich czasach lepiej sytuowani od innych.

Z inicjatywy Tow. Przyjaciół Żołnierza i pod protektoratem starosty powiatowego ob. Kaźmierczaka został powołany do działania „Powiatowy Komitet Gwiazdki“, w skład którego weszli przedstawiciele: Pow. Oddz. Inform. i Prop., Wydz. Wojskowego, Pow. Komitetu Opieki Społecznej. Jednocześnie zawiązane zostały „Gminne Komitety Gwiazdki“. Zadaniem Komitetów będzie przeprowadzenie zbiórki wśród społeczeństwa na terenie powiatu częstochowskiego najpóźniej do dnia 15 grudnia r. b.

Mając na uwadze pożyteczny cel akcji, przekonani jesteśmy, że społeczeństwo przychylnie odniesie się do działalności Komitetów Gminnych.

Akcja ta została już zapoczątkowana w stolicy i głośnym echem odbiła się w całym kraju.

Powiat częstochowski zawsze dobrze wywiązywał się z powierzonych mu zadań, tym bardziej obecnie winien przodować innym.

S. T.

Włoszczowa godna naśladownictwa

(sz) W niedzielę, dnia 16 grudnia we wsi Oleszno, pow. Włoszczowa zostanie otwarty pierwszy w Polsce, przeznaczony dla sierot po partyzantach, b. więźniach politycznych oraz po Polakach wymordowanych przez zbirów hitlerowskich w latach 1939—1945, „Dom Dziecka“.

Powstanie „Domu Dziecka“ we wsi Oleszno to piękny przykład zbiorowej współpracy społeczeństwa. Powstaje on z inicjatywy starosty włoszczowskiego ob. Stanisława Tłuczkiewicza, b. więźnia politycznego. Pierwsze zebranie Związku b. Więźniów ideowo-politycznych z lat wojny 1939—1945, które odbyło się w dniu 2 października b. r., staje się zebraniem organizacyjnym nowej placówki. Z ofiar społeczeństwa włoszczowskiego wpływa 150.000 złotych. Życzliwą pomocą służy organizatorom miejscowy wikariusz ks. Graca. Przez cały tydzień społeczeństwo wsi Oleszno po 60 osób dziennie pracuje bezinteresownie na rzecz „Domu Dziecka“. Pracuje ciężko przy karczunku zwalonych drzew w parku, okalającym nowopowstającą placówkę. Staraniem organizatorów zostaje zapewniona dzieciom przez Ministerstwo Aprowizacji żywność na cały rok. Zrzekają się swych przydziałów żywnościowych z UNRRA urzędnicy starostwa, w wyniku czego „Dom Dziecka“ uzyskuje samego szmalcu z górą 200 kg. Zrzekają się przydziałów żywnościowych i tekstylnych z UNRRA i z województwa członkowie Związku b. więźniów ideowo-politycznych. „Dom Dziecka“ posiada już na składzie ponad 1000 sztuk odzieży z dostaw UNRRA.

„Dom Dziecka“ będzie się mieścił w pałacu na terenie rozparcelowanego majątku Niemojewskich. Znajdzie w nim dom, rodzinę i naukę 300 sierot w wieku od. 4-ch od 12-tu lat. Projektowane są dla dzieci studia zawodowe — dla chłopców stolarstwo z uwagi na obfitość lasów w okolicy, dla dziewcząt hafciarstwo i krawiectwo. Na razie odbywać się będzie nauka w zakresie szkoły powszechnej. Dla młodszych dzieci czynne będzie przedszkole. Nauczycielami i wychowawcami będą członkowie i członkinie Związku b. więźniów ideowo-politycznych. Koszt ogólny prac, związanych z zorganizowaniem „Domu Dziecka“ wynosi do chwili obecnej już ćwierć miliona złotych. Jak zapewniają organizatorzy będzie to wzorowy zakład, posiadający wszelkie dane, aby z powierzonych swej pieczy sierot wychować pożytecznych i szczęśliwych obywateli.

Fabryka „Horowicz” otworzyła świetlicę

W sobotę 8 b. m. fabryka okuć budowlanych „Horowicz“ przy ul. Krótkiej obchodziła uroczystość otwarcia świetlicy fabrycznej. Zakład ten, któremu pisana jest wielka rola pomocnicza przy odbudowie zniszczonych naszych miast, zaraz w pierwszych dniach po przegnaniu niemców został zabezpieczony przez załogę, jej wysiłkiem uruchomiony, a później postawiony na przodującym miejscu pod względem organizacji i wydajności pracy w przemyśle częstochowskim. Sukces ten osiągnięty został dzięki ofiarnemu oddaniu się robotników pracy w ciężkich warunkach oraz równie oddanemu sprawie kierownictwu, które spoczywało w rękach przewodniczącego załogi, b. zesłańca politycznego ob. Fotfolca Stanisława, dyrektora zakładów ob. Korkowskiego Stefana i kierownika technicznego ob. Fiszera Tadeusza.

W uroczystości wzięli gremialny udział pracownicy fabryki oraz przedstawiciele partyj, samorządu i naszego pisma. Uroczystość zagaił zwięzłym przemówieniem ob. dyrektor Korkowski, streszczając ideę świetlicy, która ma być kuźnią charakterów załogi fabryki „Horowicz“. Z kolei zabierali głos: przewodniczący Rady Zakładowej ob. Fotfolc, kierownik ob. inż. Fiszer, delegat Zjednoczenia Przemysłu Okuć Budowlanych ob. por. Fota Władysław, przedstawiciel PPR ob. Cieplak, przedstawiciel PPS ob. Marszałek oraz z ramienia Zarządu Miejskiego ob. inż. Palczewski. — Wszyscy życzyli wydatnego rozwoju zakładom oraz nowopowstającej świetlicy.

W części scenicznej, pozostającej pod reżyserią i trafnie pomyślanym układem ob. inż. Fiszera chór fabryczny, kierowany przez ob. Lucjana Kaweckiego, wykonał pięknie szereg pieśni, ob. Genowefa Szymczyk wyrecytowała z uczuciem „Kolędę z czasów okupacji“ St. Balińskiego, a ob. Achtelik Stefan odegrał scenę w celi z dużą ekspresją. Ob. Fiszer wygłosił wnikliwy referat „My a Związek Radziecki“, po czym zebrani odśpiewali wspólnym chórem „Rotę“ Konopnickiej.

Następnie odbył się skromny poczęstunek przy udziale załogi fabryki, jej kierownictwa oraz gości. Podczas uczty tej panował bratersko-serdeczny nastrój, będąc godnym zakończeniem pięknej uroczystości.

Z sali sądowej

Rozprawa przeciw b. dyr. Kożuchowskiemu

Jak nas informują rozprawa przeciw b. dyr. Teatrów Miejskich, B. Kożuchowskiemu odbędzie się w dn. 14 i 15 b. m. w sali Sądu Okręgowego przy ul. Racławickiej. Początek o godz. 9.

Rozprawa wzbudziła ogromne zainteresowanie w miejscowym społeczeństwie ze względu na osobę oskarżonego.

Sprytna oszustka

Dziwny dar zjednywania sobie ludzi miała Aniela Głowacka. Wyłudzała w sklepach różne towary na kredyt. Początkowo regulowała należność, później zaś po zdobyciu zaufania kupca pożyczała większą sumę pieniędzy i rozpoczynała swoją działalność na terenie innego skleniku. W ten sposób wybrała towarów za 20.000.— zł. u Haliny Walcendorf i pożyczyła od niej 2.000.— zł.

Od Janiny Woldan sprzedawczyni w firmie „Feliks Bombczyński“ 28.630 zł. towarami i 4280 zł tytułem pożyczki. Helena Nurczyńska dała jej spirytusu gorzelanego i wódki na łączną sumę 15.700 zł.

Wanda Wybieralska na poczet wełny, którą obiecała jej dostarczyć Głowacka, wpłaciła 1750 zł. Krystyna Herman za cztery kilo wełny zapłaciła 700 zł. gotówką i sześć litrów wódki, oczywiście wełny nie dostała. W tych dniach odpowiadała Głowacka przed Sądem Okręgowym za swe czyny. Do winy się nie przyznała, tłumacząc się, że miała zamiar swe zobowiązania uregulować nie mogła tego jedynie uczynić z przyczyn od niej niezależnych. Na nic nie zdały się jednak te wykręty, sąd skazał Głowacką na dwa lata więzienia. Nasi kupcy muszą jednak posiadać pomimo „biadolenia“ niemały zapas gotówki, jeśli tak łatwo można takie ładne sumki od nich wyłudzić.

—o—

Kronika sportowa

Przed meczem bokserskim Polska — Czechosłowacja

Kapitan sportowy Polskiego Związku Bokserskiego Suszczyński ustalił skład reprezentacji polskiej na mecz Polska — Czechosłowacja. Do zawodów tych zostali wyznaczeni następujący zawodnicy: w wadze muszej — Czarnecki (Łódź), rezerwa — Górecki (Śląsk); w wadze koguciej: — Miszczuk (Śląsk), rezerwa — Jóźwiak (Pomorze): w wadze piórkowej: — Rogalski (Poznań), rezerwa — Marcinkowski (Łódź) oraz Zalewski (Pomorze): w wadze lekkiej — Vogt (Poznań), rezerwa — Komuda (Śląsk) w wadze półśredniej — Grodkowski (Śląsk) rezerwa — Jarecki (Poznań); w wadze średniej — Pisarski (Łódź), rezerwa — Sobczak (Poznań): w wadze półciężkiej — Szymura (Poznań), rezerwa — Niewadził (Łódź); w wadze ciężkiej — Klimecki (Poznań).

Sekundantem drużyny polskiej będzie trener Feliks Sztam, zaś zastępcą Paweł Szydło. Pięściarze rezerwowi przybędą do Poznania na specjalne telefoniczne wezwanie Polskiego Związku Bokserskiego. Ważenie i badanie lekarskie odbędzie się w sobotę w dniu 15 b. m. o godz. 17-ej w hotelu Continental. Zawodnicy powinni być zaopatrzeni w białe skarpetki, bandaże i przepisowe buciki bokserskie. Resztę ubioru sportowego dostarczy Polski Związek Bokserski.

Wiadomości szybowniczo-lotnicze

Konstrukcje polskie cieszą się ogromnym uznaniem wśród czechosłowackich szybowników; niektóre z nich będą tam budowane z licencji.

Warto przypomnieć, że demonstrowane na V Jamboree w Holandii (rok 1937) polskie modele latające zdobyły pierwsze miejsce w kategorii z napędem gumowym oraz drugie w kategorii szybowców.

*

We Francji młody pilot szybowcowy Leprince uzyskał nowy rekord przelatując dystans Paryż — Akwizgran wynoszący 370 kilometrów.

*

Zwykły samolot typu „Moskito“ przebył Atlantyk ze wschodu na zachód w rekordowym czasie 7 godzin 2 min., krótszym o 3 godziny od dotychczasowego wyczynu. Trasa wynosiła 3600 km., zatem samolot leciał z przeciętną szybkością 512 km. na godzinę mimo wiatru przeciwnego, którego szybkość wynosiła chwilami 100 km./godz.

*

Samolot typu „Skymaster“ (USA) na trasie Bermudy—Azory—Casablanca—Trypolis — Kair—Kalkuta—Manilla—Guam — Honolulu — Kalifornia — Waszyngton przeleciał świat dookoła w 150 godzin.

*

W Toruniu ukończony został pierwszy po 6 latach kurs teoretyczny i praktyczny pilotażu szybowcowego pierwszego stopnia. Tytuły otrzymało 11-tu zawodników kursu na ogólną liczbę 19-tu kandydatów.

*

W londyńskim Hyde-Parku odbyła się wystawa samolotów niemieckich zestrzelonych nad Londynem.

Z ŻYCIA KULTURALNEGO

Teatry Miejskie
Sala duża
„Zaczarowane koło" L. Rydla

Dziś w czwartek 13 b. m. o godz. 18.30 wspaniała baśń dramatyczna w 5 aktach L. Rydla p. t. „Zaczarowane Koło". Obsada premierowa. Reżyseria dyr. J. Karbowskiego. Dekoracje Wł. Wagnera.

Balet Parnela w Częstochowie

W piątek 14 b. m. o godz. 18.30, w sobotę 15 b. m. o godz. 16-ej i 18.30 oraz w niedzielę 16 b. m. o godz. 12-ej wystąpi w dużej sali Teatrów Miejskich słynny Balet Feliksa Parnela z przebogatym, wspaniałym programem.

Przedsprzedaż biletów już się rozpoczęła.

Sala kameralna
„Święty płomień" Sommerset Maughama

Dziś w czwartek 13 b. m. o godz. 18.30 powtórzenie wczorajszej premiery, interesującej sztuki w 3 aktach Sommerset Maughama p. t. „Święty płomień". Nader ciekawy problem sztuki, doskonała reżyseria A. Kwiatkowskiego, piękna oprawa sceniczna Wł. Wagnera i świetna gra aktorów z Dunajewską, Łęcką, Marso, Cirinem, Orlińskim, Szymkowskim i Tkaczykiem na czele składają się na wysoki poziom artystyczny tego przedstawienia.

Bilety do nabycia w kasie Teatru od godziny 10-ej do 12-ej i od 14-ej do rozpoczęcia przedstawienia. Tel. kasy 21-61.

„Śpiąca królewna" w „Chochliku"

Teatr Marionetek „Chochlik" daje dnia 13 b. m. (czwartek), dnia 15 b. m. (sobota) o godz. 16-ej i dnia 16 b. m. (niedziela) o godz. 12-ej baśń p. t. „Śpiąca królewna". — Przedsprzedaż biletów w „Renomie", Aleja N. M. Panny 28. W dniu przedstawienia w kasie teatru (czwartek, sobota) od godz. 14-ej, (niedziela) od godz. 10-ej.

Odczyt o literaturze Pomorza w Klubie Literackim

Dziś w czwartek, dnia 13 b. m., o godz. 19 w sali Biblioteki Miejskiej odbędzie się odczyt mgr. Mariana Rucińskiego p. t. „Przez puszczę literacką Pomorza", w którym prelegent da interesujący przegląd zarówno twórczości pisarzy pomorskich, jak i prac literatów polskich z innych dzielnic o Pomorzu.

Bilety wejścia od godz. 10-ej do 12-ej i od 16-ej do 19-ej w Bibliotece Miejskiej, Aleja Najśw. Maryi Panny 22.

Xenia Grey i Marian Demar w Kawiarni Literackiej

W czwartek 13-go, w piątek 14-go i w sobotę 15-go b. m. wystąpi gościnnie w Kawiarni Literackiej znakomita nasza pieśniarka Xenia Grey przy współudziale Mariana Demara. Występy Xeni Grey w Literackiej cieszyły się już wielkim powodzeniem, toteż stali bywalcy tego reprezentacyjnego lokalu Częstochowy przyjmą wiadomość o nowych występach uroczej Xeni z niekłamanym zadowoleniem. Xenia Grey i Marian Demar wystąpią w nowym repertuarze.

Odczyt o Rodziewiczównie w Klubie Literackim

Ubiegły wieczór czwartkowy w Klubie Literackim poświęcony był pamięci zmarłej przed rokiem Marii Rodziewiczówny. Prelegent dr J. Puzyna w przejrzystym wykładzie scharakteryzował zarówno twórczość znakomitej powieściopisarki, jak i jej oblicze duchowe. Podkreślił jej zasługi społeczne, szczery i głęboki demokratyzm, któremu służyła nie tylko piórem, ale całym swoim pracowitym i ofiarnym życiem.

Ukazał nam ją od najwcześniejszych lat w walce, naprzód o byt, potem o zagon umiłowanej ziemi, wreszcie o istnienie Polski. Dowiedzieliśmy się o jej udrękach w obozie koncentracyjnym, o jej czynnym udziale w antyniemieckich konspiracjach, o sile ducha podczas powstania warszawskiego. Wywody prelegenta poparte były umiejętnie dobranymi cytatami z niezapomnianych dzieł Rodziewiczówny.

S. P. O.

Nr. 54 „Odrodzenia"

W numerze 54 „Odrodzenia" znajdujemy prace: „Aleksandra Bocheńskiego (essay historyczny — „Kongres wiedeński w dziejopisarstwie polskim"), Bolesława Dudzińskiego (artykuł publicystyczny), Stanisława Helsztyńskiego („Stwórzmy Bibliotekę ziem odzyskanych"), Wacława Kubackiego essay o poezji — „Z dziejów wyobraźni poetyckiej"), Tadeusza Sokoła (utwory poetyckie), Artura Sandauera (artykuł polemiczny), Marii Szczepańskiej (opowiadanie — „ W ciemności") oraz Antoniego Trępińskiego („Gawęda o książkach").

Recenzje z książek zamieszczają: Jerzy Pogonowski, Józef Sieradzki i Jan Alfred Szczepański.

O życiu teatralnym w Krakowie pisze Tadeusz Bereza, o muzyce Stefania Lobaczewska

Działy informacji kulturalnej z zagranicy, noty aktualne oraz przegląd prasy uzupełniają numer 54 „Odrodzenia".

Skrzydlata Polska

(p) Numer 5 „Skrzydlatej Polski" najwięcej uwagi poświęca szkoleniu lotniczemu. Zagadnieniem tym zajmuje się A. M. w artykule p. t. „Szkolimy przyziemie", ppłk. M. Szczudłowski w art. p. t. „Jeszcze o szkoleniu pilotów" i ppor. J. K. Czerwoński w artykule p. t. „Przeszkolenie lotników w okresie pokojowym" i wreszcie por. J. F. „Jak szkoliłem się na pilota instruktora".

Zagadnieniami technicznymi zajmuje się kpt. Stefan Prawowski pisząc o „Nowoczesnych zespołach napędowych".

„O szybownictwie w Czechosłowacji pisze „Zaolzianin" i Adam Z. omawiając szybowiec słowacki SP-1. Mjr. dr. Stanisław Marczewski opisuje wrażenia załogi samolotu podczas nurkowania i akrobacji. Gen. bryg. J. Smaga zamieszcza artykuł „Kultura fizyczna w lotnictwie".

Przegląd typów spadochronów napisał P. E. „O szturmowcach", — por. Litwiński.

Wystawa RAF, Wiadomości z kraju, To i owo oraz Komunikaty Aeroklubu zamykają ten nader ciekawy numer.

Z ostatniego koncertu

Z okazji zjazdu dyrektorów szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli odbył się w ubiegły poniedziałek w sali Teatru Miejskiego koncert urządzony staraniem Wydziału Oświaty i Kultury. Wykonawcami Koncertu była Orkiestra Symfoniczna, soliści i balet Tacjanny Wysockiej. W imieniu Związku Zawodowego Muzyków w Częstochowie powitał gości. kolegów i zebrane licznie audytorium prezes Związku prof. Edward Mąkosza. Orkiestra wykonała uwerturę z Halki — Moniuszki, z werwą i wyrazistością oraz dziarskie i rytmiczne Tańce góralskie — Moniuszki. Dyrygował energicznie i muzykalnie prof. Stanisław Jarzębski. Prof. Edward Mąkosza odśpiewał z towarzyszeniem orkiestry arie z Hrabiny — Moniuszki i prolog z Pajaców — Leoncavalla. Solista włada głosem dobrze. Sam głos ma miłe i szlachetne zabarwienie. W artystycznym wykonaniu jego repertuaru uderzała swoboda, szczerość i umiar. Prof. Irena Garztecka-Jarzębska odegrała piękny a trudny koncert fortepianowy f-moll Chopina z orkiestrą. Strona wykonawcza tego koncertu stawia pianistę przed trudnym zadaniem. Wymaga od pianisty opanowania całkowitego kunsztu fortepianowego, doświadczenia estradowego, no i najważniejsze wrodzonej muzykalności. Odegraniem tego trudnego dzieła okazała się prof. Garztecka-Jarzębska pianistką o dużej technice palcowej o dobrym ujęciu myślowym, jak również znacznej wrażliwości w odczuciu charakteru, stylu utworu. Śpiewna kantylena uwidoczniona w drugiej części koncertu jest zaletą, którą można zaobserwować w grze solistki. W drugiej części wieczoru wystąpił znany już w naszym mieście balet Tacjanny Wysockiej. Dobrze wyszkolone w stosunkowo krótkim czasie uczennice dyr. Wysockiej wykonały Obrazki Polskie, balet nagrodzony przed wojną na konkursie w Paryżu. Na treść baletu składają się cztery obrazy: noc w polskim dworze — Nimfy, noc na stokach cytadeli z deklamacją chóralną wiersza Wierzyńskiego p. t. „Szubienice", Przedmieście — oryginalna i wesoła scena i Gaik ze śpiewem. Balet więc nie tylko tańczy, ale ładnie mówi i śpiewa; pod względem głosowym posiada całkiem dobre głosy. W wykonaniu baletu prócz wysokich uzdolnień młodych wykonawczyń widać wybitny kierunek dyr. Wysockiej. Nastrojowy i pełen młodzieńczej świeżości balet, zyskał uznanie publiczności.

Tadeusz Wawrzynowicz.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Nr. O. 7009/I/45.

Wyjaśnienie

Zarząd Centralny Państwowego Urzędu Repatriacyjnego wyjaśnia, że sprawy repatriacji osób narodowości polskiej, z wszystkich terenów wchodzących w skład Z. S. R. R. załatwia Urząd do spraw repatriacji ludności polskiej z Z. S. R. R., mieszczący się w Warszawie przy ulicy Rakowieckiej 4. Dotyczy to zarówno zachodnich terenów Białoruskiej, Ukraińskiej i Litewskej S. R. R. (objętych umowami repatriacyjnymi zawartymi przez Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego z Rządami Białoruskiej i Ukraińskiej z dnia 12. września 1944 r. oraz z Rządem Litewskiej S. R. R. z dnia 22. września 1944 r.) jak i pozostałych terenów Z. S. R. R. (objętych umową repatriacyjną z dnia 6. lipca 1945 r. między Rządem R. P. a Rządem Z. S. R. R.). W zakres działalności tego Urzędu wchodzą nie tylko sprawy dotyczące repatriacji (sprowadzania) i poszukiwania osób przebywających na terenach Z. S. R. R., lecz i sprawy dotyczące uzyskiwania i sprowadzania dokumentów z tych terenów (np. metryk urodzenia, metryk ślubu, świadectw naukowych, opisów nieruchomości pozostawionych za Bugiem itp.).

Podania o repatriację osób przebywających na terenie Z. S. R. R. należy kierować do Wojewódzkiego Oddziału P. U. R. w Kielcach, który podaniom tym nada dalszy właściwy bieg. Podania takie winny zawierać następujące dane: 1) imiona, imiona ojców, nazwiska, wiek względnie datę urodzenia wszystkich osób, które mają być sprowadzone do Polski — z wymienieniem stosunku pokrewieństwa wnioskodawcy do każdej z tych osób na terenie Z. S. R. R., 2) miejscowość w Polsce, do której osoby te mają być skierowane, 3) imię, nazwisko i adres wnioskodawcy (przy czym podania osób, odbywających służbę w Wojsku Polskim, winny zawierać — prócz numeru poczty polowej — także nazwy odnośnej miejscowości, czego wymagają nowo wprowadzone przepisy pocztowe).

Zgodnie z postanowieniami układu podpisanego w dniu 6. lipca 1945 r. między Rządem R. P. i Rządem Z. S. R. R., byli obywatele polscy sprzed 17. września 1939 r. znajdujący się na terenie Z.S.R.R. winni — celem nabycia prawa wyjazdu do Polski — uzyskać zgodę Rządu Z. S. R. R. na zwolnienie z obywatelstwa radzieckiego. W tym celu każdy obywatel narodowości polskiej względnie żydowskiej w wieku ponad 14 lat winien złożyć do władzy administracyjnej radzieckiej (stosownie do miejsca swego obecnego pobytu) odpowiedni wniosek t. zw. ankietę dołączając dowód posiadania obywatelstwa polskiego przed 17. września 1939 r. Dowodami takimi mogą być książeczka wojskowa, zaświadczenia wojskowe, dowody osobiste, metryki urodzenia, metryki ślubu, świadectwa szkolne, legitymacje stowarzyszeń i związków, kwity podatkowe, książeczka P. K. O.

O ile zachodzi przypuszczenie, że osoby, o których sprowadzenie Obywatel wnosi, nie posiadają takich dowodów, należy je uzyskać w kraju i przesłać tym osobom (celem ułatwienia im starań o wyjazd do Polski) za pośrednictwem Oddziału Wojewódzkiego P. U. R. w Kielcach.

W razie nieposiadania dokładnego adresu osób, o których repatriację chodzi. należy oprócz wskazanych danych dotyczących personaliów petenta oraz osoby, o której powrót się zabiega — i dowody jej obywatelstwa sprzed 17.IX.1939 r. podać ostatni znany adres poszukiwanych. względnie naprowadzić wszystkie te okoliczności, które mogą ułatwić odszukanie danej osoby względnie ustalenie jej adresu.

Wnioski posłane bezpośrednio do placówek Urzędu do Spraw Repatriacji Ludności Polskiej z Z. S. R. R., znajdujących się poza granicami Państwa nie będą załatwione.

Częstochowa, dnia 10. grudnia 1945 r.

Vice-Prezydent (—) D. KAPALSKI

Nr. O. 7029/I/45.

Zarządzenie
Prezydenta Miasta z dnia 11. grudnia 1945 r. o usuwaniu śniegu i lodu.

Przypominam obowiązek przestrzegania przepisów mojego zarządzenia porządkowego z dnia 2, marca 1945 r. Nr. O. 610/I/45 w sprawie utrzymywanie stale w porządku i czystości miejsc publicznych, a więc: ulic. placów publicznych, chodników i rynsztoków.

W szczególności zaś ostrzegam, że winni nieusuwania śniegu i lodu z chodników, będą pociągani do odpowiedzialności z art. 22 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu (Dz. Ust. R. P. Nr. 27, poz. 198), który przewiduje karę aresztu do 3 ch miesięcy i grzywny do 3,000 złotych lub jedną z tych kar.

Częstochowa, dnia 11. grudnia 1945 r.

Vice-Prezydent (—) D. KAPALSKI

Redaguje Kolegium. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redakcja „Głosu Narodu", III Aleja 52. Tel. 2245 i 2249. Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Tłoczono w Drukarni Państw. Nr. 1 w Częstoch. pod dyr. mgr. W. Nowickiego.